

Organ Śląskiego Związku Samoobrony Społecznej „Do Czynu”.

Wydawca: Śląski Związek Samoobrony Społecznej „Do Czynu.”

Pod redakcją Alojzego Macha

Redaktor przyjmuje w środy, piątki i soboty od godziny 3 do 6 popołudniu. — Rękopisów nie zwraca się. Przedruki artykułów dozwolone z podaniem źródła

Dwutygodnik

Pismo do nabycia we wszystkich kioskach, oprócz kiosków Nowaka w Katowicach. Wychodzi 2 razy w miesiącu: pierwszego i piętnastego.

Adres Redakcji i Administracji: Katowice, ul. Teatralna 10 (parter)

Prenumerata miesięczna gr. 60, kwartalna zł. 1.80, roczna zł. 6.00

Konto P. K. O. Nr. 305 910

Administracja czynna codziennie oprócz niedziel i świąt od 10 do 11 i od 15 do 17

Konto P. K. O. Nr. 305 910

W jaki sposób zdobywa się mieszkanie

w Katowicach i Król. Hucie bez grubego odstępnego? Bezdomni i nieszczęśliwe rodziny, gnieźdzące się w maleńkich izdebkach, uważnie czytajcie! Kto tęskni za feldfeblami z Magistratu katowickiego? Jak się na mnie pomściły te feldfeble?

Kwestja rabunku mieszkań przez żydostwo napływowe nie jest nową w Katowicach. Zaraz po wkroczeniu wojsk i władz polskich na Górny Śląsk, byliśmy świadkami masowego opanowywania mieszkań przez żydostwo napływowe. Obowiązująca wówczas na Śląsku niemiecka ustawa mieszkaniowa, nadająca w sprawach mieszkaniowych poprostu władzę dyktatorską magistratom i urzędom gminnym mogła się temu najzupełniej przeciwstawić i ani jednego żydowskiego najeźdźcy do opróżnionego mieszkania nie dopuścić. Na podstawie ówczesnej ustawy niemieckiej nawet w charakterze sublokatora żyd mieszkania nie mógłby opanować. Jeżeli żydostwo — zwłaszcza w Katowicach — wówczas szturmem zdobywało setki mieszkań, przyczyna tego niesłychanego zjawiska leżała w tych niezwykłych warunkach, jakie panowały wówczas w Magistracie katowickim. Było wojsko polskie na Śląsku, były władze polskie, ale Magistrat katowicki, na czele którego stał p. bürgermajster Górnik, był — jak dawniej — fortecą prusko-hakatystyczną. Jeszcze w roku 1924, w dwa lata po objęciu Górnego Śląska przez Polskę, np. w pokoju Nr. 41 na drugim piętrze Magistratu wisiały sobie najspokojniej portrety Hindenburga i Mackensena, a nie brakowało również obrazów, przypominających triumfy zohdactwa niemieckiego, jak np. bitwy pod Tannenbergiem... dla pokrzepienia na duchu zespołu prusko-hakatystycznego ówczesnego Magistratu. W dwa lata po objęciu Górnego Śląska przez Polskę, wielu urzędników magistrackich — dawniejszych leutenantów pruskich — paradowało po biurach Magistratu katowickiego w mundurach leutenantkich ze wszystkimi szlifami i ozdobami, rzekomo je „dodzierając”. Największy jednak rej w Magistracie wodziły dawniejsze feldfeble. Np. decernentem Urzędu Mieszkaniowego był feldfel Luschwitz. Gdy pruski feldfel stał na czele Urzędu Mieszkaniowego, dziwić się nie można, że mimo istnienia ustawy, która magistratom nadawała władzę dyktatorską w sprawach mieszkaniowych, Polaków do opróżnionych mieszkań nie dopuszczano, natomiast żydostwo każde wolne mieszkanie opanowywało. Ja w ciągu 2 lat deptałem Luschwitzowi po piętach, przydziałów mieszkaniowych od niego otrzymałem 3, ale ani jednego mieszkania nie zająłem, bo na te mieszkania Luschwitz poprzednio przydziały podpisał innym lokatorom. Były to oczywiście feldfeblowe szykany, przystrojone całą pruską bezczelnością. Gdy pewnego razu, wytrącony z równowagi szykanami Luschwitza, przyszedłem do Urzędu Mieszkaniowego i w stosownym tonie zapytałem go, co to wszystko ma znaczyć, feldfel pruski począł mnie uspakajać i tłumaczyć, że zaszły trzy

pomyłki, ale mieszkanie otrzymam. Wkońcu jał mi tłumaczyć, że jako redaktor swoimi artykułami utrudniam mu wyszukanie mi mieszkania, bo — gdyby mi mieszkanie przydzielił — spotkałby się z zarzutami ze strony „pewnych” kół, z którymi jest związany. Zrozumiałem wtedy, że Luschwitz — jako pruski feldfel — działa na stanowisku decernenta Urzędu Mieszkaniowego po myśli intencji volksbundowych i do mieszkania się nie dostanę, dopóki swoimi artykułami na to sobie... nie zasłużę.

Nie mając najmniejszego zamiaru za cenę uzyskania mieszkania zaprzedać się pruskim feldfeblom, o mieszkanie zabiegać przestałem, natomiast wszedłem w kontakt z p. Kulą, ówczesnym prezesem powstańców na powiat katowicki i wspólnie z nim — po porozumieniu się ze wszystkimi organizacjami polskimi na terenie Katowic i powiatu — zorganizowaliśmy wiec protestacyjny przeciwko gospodarce magistrackiej pruskich feldfebli i bürgermajstrów Górników na Sali Powstańców w dniu 11 lutego 1924 roku. Sala Powstańców ludzi pomieścić nie mogła. Trzeba było „przeprowadzić się” przed teatr na Rynek. Wiec zamienił się na wspaniałą manifestację narodową. Wielotysięczne tłumy zaległy plac przed teatrem, wyrażając swoje oburzenie przeciwko gospodarce magistrackiej feldfebli i bürgermajstrów Górników. Uchwalono rezolucje i wybrano delegację, która miała je wręczyć i wojewodzie i p. Górnikowi. Gdy jeden z „mężów zaufania” p. Górnika usiłował osłabić jedną z rezolucyj, wymierzoną przeciwko gospodarce ówczesnego ojca miasta i pragnął ją „zmodernizować”, wielotysięczny tłum nietylko się na to nie zgodził, ale wręcz wyraził wotum niezaufania dla gospodarki p. Górnika. Wiec ten da się porównać z bombą, która po raz pierwszy padła pod nogi magistrackim feldfeblom i ich sojuszników. Luschwitz przed wiecem uciekł do Wrocławia i więcej się w Katowicach nie pokazał. Nabył sobie kilka kamienic we Wrocławiu i bank założył, a nam kilkaset mieszkań w rękach żydowskich pozostawił. Gdy następnego dnia wraz z p. Kulą na czele delegacji wiecowej udałem się do p. Górnika, ojciec miasta cały w rumieńcach ze złości i zdenerwowania musiał wysłuchać tego, czego żądała wola ludu polskiego. Na czele Urzędu Mieszkaniowego dostali się w charakterze komisarzy Polacy, ale tacy, którzy na brak zaufania ze strony p. Górnika skarżyć się nie mogli. W dalszej gospodarce Urzędu Mieszkaniowego wiele się niestety nie zmieniło. Żydostwo w dalszym ciągu mieszkania opanowywało i Katowice szturmem zdobywało. Tak się dziwnie złożyło,

że i następcy feldfebla Luschwitza, którzy dawniej gdy szli ulicą nieomal bose ślady po sobie zostawiali, doszli po wielopokojowych mieszkań i księżących urządzeń domowych.

Mnie się zdawało, że po tym „porządku”, jaki zrobiłem w Urzędzie Mieszkaniowym, przydział mieszkaniowy uzyskam. Tymczasem „na odczepnego” od następnego feldfebla Luschwitza otrzymałem maleńką izdebkę (3 metry na 3) przy ul. Marszałka Piłsudskiego 26. Większego mieszkania „za karę” nie dostałem, bo następca feldfebla Luschwitza nie chciał się — z czym się nie ukrywał — narazić się „ojcu miasta”, który nie mógł mi zapomnieć tej manifestacji narodowej, jaka z mojej inicjatywy w dniu 11 lutego się odbyła. Ja mieszkałem „za karę” w maleńkiej izdebce, do której ani jeden promyk słońca nie dochodził, własnoręcznie malowałem ściany farbą olejną, aby mnie i żonę wilgoć nie pokrećca. A żydostwo zdobywało mieszkania za mieszkaniem... a p. Górnik bürgermajstrował w Katowicach. Jakby na złość, w międzyczasie do wolnego mieszkania 3-izbowego — naprzeciwko mojej nory — wprowadził się bédziner Helberg, skórnik. Zgrzytałem zębami, no i posiłem Boga, by bürgermajstrowanie p. Górnika w Katowicach się skończyło. Wiedząc, że w najgorszym hotelu będzie mi wygodniej niż w zajmowanej pełnej wilgoci norze, w roku 1925 przygotowałem sobie kilka odczytów na tematy śląskie i począłem z nimi objeżdżać miasta na terenie Małopolski. Kongresówki i Kresów Wschodnich, popierany przez władze i ministerstwa. Mając p. Górnika na wątrobie, robiłem mu przy tej sposobności bezinteresowną reklamę.

No i w roku 1928 p. Górnik uwolnił Katowice od swego bürgermajstrowania. Prezydentem miasta został Polak, powstaniec, p. Dr. Kocur. Nie potrafię opisać uczucia, gdy — po odejściu p. Górnika — przekraczałem progi Magistratu katowickiego. Serce miałem napełnione radością... Bo to był triumf polskości... Tak oceniałem odejście p. Górnika z gmachu katowickiego Magistratu... Po 8 pełnych latach bezskutecznych oczekiwań na ludzkie mieszkanie, miałem pełne prawo rozpocząć ponowne starania... Ale teraz sprawa trudniejsza... Sejm Śląski uchylił dawną ustawę o ochronie lokatorów, na mocy której Magistrat niepodzielnie dysponował mieszkaniami... Sejm Śląski uchwalił nową ustawę dnia 16. grudnia 1926 r., która władzę czynnika gminnego w sprawach mieszkaniowych mocno ograniczyła, sublokatorów z pod kompetencji urzędów gminnych wyłączyła i pozwala bezwiednie na frymarczenie wolnemi mieszkaniami, orgje odstępnego mogą triumfować,

